

Lektura obowiązkowa	
ZAKRES PODSTAWOWY	ZAKRES ROZSZERZONY
1) <i>Biblia</i>, w tym fragmenty <i>Księgi Rodzaju</i>, <i>Księgi Hioba</i>, <i>Księgi Koheleta</i>, <i>Pieśni nad Pieśniami</i>, <i>Księgi Psalmów</i>, <i>Apokalipsy</i> wg św. Jana; 2) Jan Parandowski, <i>Mitologia</i>, część I <i>Grecja</i>; 3) Homer, <i>Iliada</i> (fragmenty), <i>Odyseja</i> (fragmenty); 4) Sofokles, <i>Antygona</i>; 5) <i>Horacy</i> – wybrane utwory; 6) <i>Bogurodzica</i>; <i>Lament świętokrzyski</i> (fragmenty); <i>Legenda o św. Aleksym</i> (fragmenty); <i>Rozmowa Mistrza Polikarpa ze Śmiercią</i> (fragmenty); 7) <i>Kwiatki świętego Franciszka z Asyżu</i> (fragmenty); 8) <i>Pieśń o Rolandzie</i> (fragmenty); 9) Gall Anonim, <i>Kronika polska</i> (fragmenty); 10) Dante Alighieri, <i>Boska komedia</i> (fragmenty); 11) Jan Kochanowski, wybrane pieśni, w tym: <i>Pieśń IX ks. I</i>, <i>Pieśń V ks. II</i>; psalmy, w tym <i>Psalm 13</i>, <i>Psalm 47</i>; tren IX, X, XI, XIX; <i>Odprawa posłów greckich</i>; 12) Piotr Skarga, <i>Kazania sejmowe</i> (fragmenty); 13) wybrane wiersze następujących poetów: Daniel Naborowski, Jan Andrzej Morsztyn, Mikołaj Sęp-Szarzyński; 14) Jan Chryzostom Pasek, <i>Pamiętniki</i> (fragmenty); 15) William Szekspir, <i>Makbet</i>, <i>Romeo i Julia</i>; 16) Moliere, <i>Skąpiec</i>; 17) Ignacy Krasicki, <i>Hymn do miłości ojczyzny</i>, wybrane satyry; 18) Franciszek Karpiński, wybór siałanek i liryki religijnej; 19) Adam Mickiewicz, <i>Oda do młodości</i>; wybrane ballady, w tym <i>Romantyczność</i>; wybrane sonety z cyklu <i>Sonety krymskie</i> oraz inne wiersze; <i>Konrad Wallenrod</i>; <i>Dziady</i> cz. III; 20) Juliusz Słowacki, <i>Kordian</i>, wybrane	Utwory określone dla zakresu podstawowego, a ponadto: 1) Arystoteles, <i>Poetyka</i>, <i>Retoryka</i> (fragmenty); 2) Platon, <i>Państwo</i> (fragmenty); 3) Arystofanes, <i>Chmury</i>; 4) Jan Parandowski, <i>Mitologia</i>, część II <i>Rzym</i>; 5) Wergiliusz, <i>Eneida</i> (fragmenty); 6) św. Augustyn, <i>Wyznania</i> (fragmenty); 7) św. Tomasz z Akwinu, <i>Summa teologiczna</i> (fragmenty); 8) François Villon, <i>Wielki testament</i> (fragmenty); 9) François Rabelais, <i>Gargantua i Pantagruel</i> (fragmenty); 10) Michel de Montaigne, <i>Próby</i> (fragmenty); 11) Jan Kochanowski, <i>Treny</i> (jako cykl poetycki); 12) Piotr Skarga, <i>Żywoty świętych</i> (fragmenty); 13) William Szekspir, <i>Hamlet</i>; 14) wybrane utwory poetyckie z romantycznej literatury europejskiej, w tym wybrane wiersze angielskich poetów jezior; 15) Juliusz Słowacki, <i>Lilla Weneda</i>; 16) Cyprian Kamil Norwid, <i>Bema pamięci żałobny rapsod</i>, <i>Fortepian Szopena</i>, <i>Czarne kwiaty</i> (fragmenty), <i>Promethidion</i> (fragmenty); 17) realistyczna lub naturalistyczna powieść europejska (Honoré de Balzac, <i>Ojciec Goriot</i> lub Charles Dickens, <i>Klub Pickwicka</i>, lub Mikołaj Gogol, <i>Martwe dusze</i>, lub Gustaw Flaubert, <i>Pani Bovary</i>); 18) Stanisław Wyspiański, <i>Noc listopadowa</i>; 19) Franz Kafka, <i>Proces</i> (fragmenty);

wiersze, w tym <i>Grób Agamemnona</i> (fragmenty), <i>Testament mój</i>; 21) Zygmunt Krasiński, <i>Nie-Boska komedia</i>; 22) Cyprian Kamil Norwid, wybrane wiersze; 23) Bolesław Prus, <i>Lalka</i>, <i>Z legend dawnego Egiptu</i>; 24) Eliza Orzeszkowa, <i>Gloria victis</i>; 25) Henryk Sienkiewicz, <i>Potop</i>; 26) Adam Asnyk, wybór wierszy; 27) Fiodor Dostojewski, <i>Zbrodnia i kara</i>; 28) wybrane wiersze następujących poetów: Jan Kasprówicz, Kazimierz Przerwa-Tetmajer, Leopold Staff; 29) Stanisław Wyspiański, <i>Wesele</i>; 30) Władysław Stanisław Reymont, <i>Chłopi</i> (tom I – <i>Jesień</i>); 31) Stefan Żeromski, <i>Rozdziobią nas kruki, wrony...</i>, <i>Przedwiośnie</i>; 32) Witold Gombrowicz, <i>Ferdydurke</i> (fragmenty); 33) wybrane wiersze następujących poetów: Bolesław Leśmian, Julian Tuwim, Jan Lechoń, Maria Pawlikowska-Jasnorzewska, Kazimiera Iłakowiczówna, Julian Przyboś, Józef Czechowicz, Krzysztof Kamil Baczyński, Tadeusz Gajcy; 34) Tadeusz Borowski, <i>Proszę państwa do gazu</i>, <i>Ludzie, którzy szli</i>; 35) Gustaw Herling-Grudziński, <i>Inny świat</i>; 36) Hanna Krall, <i>Zdążyć przed Panem Bogiem</i>; 37) wybrane wiersze następujących poetów: Stanisław Baliński, wybrane wiersze z okresu emigracyjnego, Kazimierz Wierzyński, wybrane wiersze z okresu emigracyjnego, Czesław Miłosz, w tym wybrane wiersze z tomu <i>Ocalenie</i> oraz <i>Traktat moralny</i> (fragmenty), Tadeusz Różewicz, Miron Białoszewski, Jarosław Marek Rymkiewicz, Wisława Szymborska, Zbigniew Herbert, w tym wybrane wiersze z tomów <i>Pan Cogito</i> oraz <i>Raport z oblężonego miasta</i>, Halina Poświatowska, Stanisław Barańczak, Marcin Świetlicki, Jan Polkowski, Wojciech Wencel; 38) Albert Camus, <i>Dżuma</i>;	20) Michaił Bułhakow, <i>Mistrz i Małgorzata</i>; 21) Stanisław Ignacy Witkiewicz, <i>Szewcy</i>; 22) Bruno Schulz, wybrane opowiadania z tomu <i>Sklepy cynamonowe</i>; 23) Tadeusz Konwicki, <i>Mała apokalipsa</i>; 24) Jorge Luis Borges, wybrane opowiadanie; 25) Janusz Głowacki, <i>Antygona w Nowym Jorku</i>; 26) Sławomir Mrożek, wybrane opowiadania; 27) wybrane eseje następujących autorów: Jerzego Stempowskiego, Gustawa Herlinga-Grudzińskiego, Zbigniewa Herberta, Zygmunta Kubiaka, Jarosława Marka Rymkiewicza (co najmniej po jednym utworze); 28) wybrane teksty z aktualnych numerów miesięczników oraz kwartalników literackich i kulturalnych.
---	--

39) George Orwell, <i>Rok 1984</i> ; 40) Józef Mackiewicz, <i>Droga donikąd</i> (fragmenty); 41) Sławomir Mrozek, <i>Tango</i> ; 42) Marek Nowakowski, <i>Raport o stanie wojennym</i> (wybrane opowiadanie); <i>Góra „Edek”</i> (z tomu <i>Prawo prerii</i>); 43) Jacek Dukaj, <i>Katedra</i> (z tomu <i>W kraju niewiernych</i>); 44) Antoni Libera, <i>Madame</i> ; 45) Andrzej Stasiuk, <i>Miejsce</i> (z tomu <i>Opowieści galicyjskie</i>); 46) Olga Tokarczuk, <i>Profesor Andrews w Warszawie</i> (z tomu <i>Gra na wielu bębenkach</i>); 47) Ryszard Kapuściński, <i>Podróże z Herodotem</i> (fragmenty); 48) wybrane utwory okresu stanu wojennego; 49) powojenna piosenka literacka – wybrane utwory Ewy Demarczyk, Jacka Kaczmarskiego, Wojciecha Młynarskiego, Agnieszki Osieckiej oraz wybrane teksty Kabaretu Starszych Panów.	
---	--

Lektura uzupełniająca W każdej klasie obowiązkowo dwie pozycje książkowe w całości lub we fragmentach, na przykład:	
ZAKRES PODSTAWOWY	ZAKRES ROZSZERZONY
1) Sofokles, <i>Król Edyp</i> ; 2) Mikołaj z Wilkowiecka, <i>Historyja o chwalebnym Zmartwychwstaniu Pańskim</i> (fragmenty); 3) <i>Dzieje Tristana i Izoldy</i> (fragmenty); 4) Giovanni Boccaccio, <i>Sokół</i> ; 5) Mikołaj Rej, <i>Żywot człowieka poczciwego</i> (fragmenty); 6) Andrzej Frycz Modrzewski, <i>O poprawie Rzeczypospolitej</i> (fragmenty); 7) Miguel de Cervantes y Saavedra, <i>Przemysłny szlachcic Don Kichote z Manczy</i> (fragmenty); 8) Wespazjan Kochowski, <i>Psalmodya polska (wybór psalmów)</i> ; 9) Wacław Potocki, <i>Transakcja wojny chocimskiej</i> (fragmenty z części I); 10) Ignacy Krasicki, <i>Monachomachia</i> (fragmenty); 11) Stanisław Trembecki, Franciszek Kniaźnin,	1) Erazm z Rotterdamu, <i>Pochwała głupoty</i> (fragmenty); 2) Tomasz Morus, <i>Utopia</i> (fragmenty); 3) Pedro Calderon de la Barca, <i>Życie snem</i> ; 4) Wolter, <i>Kandyd</i> (fragmenty); 5) Jean Jacques Rousseau, <i>Nowa Heloiza</i> (fragmenty); 6) wybrane utwory epickie okresu romantyzmu: Józef Ignacy Kraszewski, <i>Stara baśń</i> , Victor Hugo, <i>Nędznicy</i> , Edgar Allan Poe – wybrane opowiadanie; Henryk Rzewuski, <i>Pamiętki Soplicy</i> (fragmenty); 7) Władysław Stanisław Reymont, <i>Chłopi</i> (tom II – Zima); 8) Aldous Huxley, <i>Nowy wsapaniały</i>

wybrane utwory; 12) Jędrzej Kitowicz, <i>Opis obyczajów za czasów panowania Augusta III</i> (fragmenty); 13) Julian Ursyn Niemcewicz, <i>Powrót posła</i>; 14) Stanisław Staszic, <i>Przestrogi dla Polski</i> (fragmenty); 15) Juliusz Słowacki, <i>Beniowski</i> (fragmenty); 16) Aleksander Fredro, <i>Śluby panieńskie</i>; 17) Johann Wolfgang Goethe, <i>Cierpienia młodego Wertera</i> (fragmenty), <i>Faust</i> (fragmenty); 18) George Byron, <i>Giaur</i> (fragmenty); 19) Adam Mickiewicz, <i>Dziady</i> cz. IV; 20) Eliza Orzeszkowa, <i>Nad Niemnem</i>; 21) Maria Konopnicka, wybór wierszy; 22) Stefan Żeromski, <i>Echa leśne</i>; 23) Zofia Nałkowska, <i>Granica</i>; 24) Tadeusz Peiper, wybór wierszy; 25) Joseph Conrad, <i>Lord Jim</i>; 26) Anna Kamieńska, Anna Świrszczyńska, Julia Hartwig, Stanisław Grochowiak, Edward Stachura, wybór wierszy; 27) Kazimierz Moczarski, <i>Rozmowy z katem</i> (fragmenty); 28) Zofia Nałkowska, <i>Przy torze kolejowym</i> (z tomu <i>Medaliony</i>); 29) Jan Józef Szczepański, <i>Święty</i>; 30) Tadeusz Różewicz, <i>Kartoteka</i>; 31) Józef Czapski, <i>Na niehumanitarnej ziemi</i> (fragmenty); 32) Leopold Tyrmand, <i>Dziennik 1954</i> (fragmenty); 33) Stanisław Lem, <i>Wizja lokalna</i>; 34) Samuel Beckett, <i>Czekając na Godota</i>; 35) Friedrich Dürrenmatt, <i>Wizyta starszej pani</i>; 36) Eugène Ionesco, <i>Lekcja</i> lub inne utwory literackie wybrane przez nauczyciela.	<i>świat</i>; 9) Gabriela Zapolska, <i>Moralność pani Dulskiej</i>; 10) Gustaw Herling-Grudziński, <i>Wieża</i>; 11) Florian Czarnecki, <i>Nadberezyńcy</i>; 12) Bohumil Hrabal– wybrane opowiadania; 13) Wiesław Myśliwski, <i>Widnokrąg</i>; 14) Julian Strykowski, <i>Austeria</i>; 15) Umberto Eco, <i>Imię róży</i>; 16) wybrane wiersze poetów polskich i obcych; 17) wybrana powieść polska i obca z XX lub XXI wieku; 18) wybrany dramat polski i obcy z XX lub XXI wieku lub inne utwory literackie wybrane przez nauczyciela.
---	---

Zalecane dzieła teatralne i filmowe:

- 1) *Apocalypsis cum figuris*, reż. Jerzy Grotowski;
- 2) *Amadeusz*, reż. Miloš Forman;
- 3) *Dekalog*, reż. Krzysztof Kieślowski, wybrane filmy z cyklu;
- 4) *Dziady*, reż. Konrad Swinarski;
- 5) *Elektra*, reż. Piotr Chołodziński;

- 6) *Emigranci*, reż. Kazimierz Kutz;
- 7) *Kartoteka*, reż. Krzysztof Kieślowski;
- 8) *Kordian*, reż. Jerzy Engler;
- 9) *Lawa. Opowieść o „Dziadach” Adama Mickiewicza*, reż. Tadeusz Konwicki;
- 10) *Moralność pani Dulskiej*, reż. Tomasz Zygadło;
- 11) *Nad Niemnem*, reż. Zbigniew Kuźmiński;
- 12) *Noc listopadowa*, reż. Andrzej Wajda;
- 13) *Noce i dnie*, reż. Jerzy Antczak;
- 14) *Rewizor*, reż. Jerzy Gruz;
- 15) *Rękopis znaleziony w Saragossie*, reż. Wojciech Jerzy Has;
- 16) *Iwona, księżniczka Burgunda*, reż. Zygmunt Hübner;
- 17) *Sanatorium pod klepsydrą*, reż. Wojciech Jerzy Has;
- 18) *Śluby panieńskie*, reż. Andrzej Łapicki;
- 19) *Wizyta starszej pani*, reż. Jerzy Gruz;
- 20) *Zezowate szczęście*, reż. Andrzej Munk;
- 21) *Ziemia obiecana*, reż. Andrzej Wajda.

Teksty polecane do samokształcenia:

- 1) *Słownik 100 tysięcy potrzebnych słów*, red. Jerzy Bralczyk;
- 2) Jan Białostocki, *Sztuka cenniejsza niż złoto. Opowieść o sztuce europejskiej*;
- 3) *Człowiek Grecji*, red. Jean-Pierre Vernant;
- 4) *Człowiek renesansu*, red. Eugenio Garin;
- 5) Umberto Eco, *Sztuka i piękno w średniowieczu*;
- 6) Karol Estreicher, *Historia sztuki w zarysie*;
- 7) *Formy i normy, czyli poprawna polszczyzna w praktyce*, red. Katarzyna Kłosińska;
- 8) Johan Huizinga, *Jesień średniowiecza*;
- 9) Jacques Le Goff, *Człowiek średniowiecza*;
- 10) Władysław Kopaliński, *Słownik mitów i tradycji kultury*;
- 11) Jacek Kowalski, *Niezbędnik Sarmaty*;
- 12) Tadeusz Lubelski, *Historia kina polskiego. Twórcy, filmy, konteksty*;
- 13) Jan Miodek, *Słownik ojczyzny polszczyzny*;
- 14) Anna Nasiłowska, *Literatura okresu przejściowego 1975–1996*;
- 15) Ewelina Nurczyńska-Fidelska, Barbara Parniewska, Ewa Popiel-Popiołek, Halina Ulińska, *Film w szkolnej edukacji humanistycznej*;
- 16) Maria Ossowska, *Ethos rycerski i jego odmiany*;
- 17) *Popularna encyklopedia mass mediów*, pod red. J. Skrzypczaka;
- 18) *Praktyczna stylistyka nie tylko dla polonistów*, red. Edyta Bańkowska i Agnieszka Mikołajczuk;
- 19) Zbigniew Raszewski, *Krótką historia teatru polskiego*;
- 20) Teresa Skubalanka, *Historyczna stylistyka języka polskiego. Przekroje*;
- 21) Stanisław Stabryła, *Starożytna Grecja*;
- 22) Anna Świderkówna, *Hellenika. Wizerunek epoki od Aleksandra do Augusta; Rozmowy o Biblii*;
- 23) *Wielka encyklopedia Polski*, t. 1. i 2.;